

ДОСВІД РАННЬОЇ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ З ПЕРИНАТАЛЬНИМ УРАЖЕННЯМ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

ЮРІЙ КОРЖИНСЬКИЙ, МИКОЛА СВАРНИК, ОЛЬГА
ОМЕЛЬЯНЕНКО, РОМАНА ГОЛИК

Львівський державний медичний університет

Львівський державний інститут фізичної культури

Перинатальне ураження центральної нервової системи гіпоксично-ішемічного, травматичного та інфекційного генезу може викликати більш чи менш тривале порушення рухової функції немовлят. На сьогоднішній день не існує достатньо ефективних медикаментозних засобів, придатних для клінічного застосування, які були б здатні зменшувати тривалі наслідки ушкодження нервової системи у новонароджених. Першочергове значення у лікуванні таких дітей в гострому періоді захворювання має забезпечення адекватних параметрів функціонування організму, тобто підтримання температури тіла, артеріального тиску, парціального тиску газів крові, кислотно-лужної рівноваги, рівня цукру, електролітів сироватки, об'єму циркулюючої крові та інших показників в нормальних межах, а також забезпечення щадячого режиму догляду.

Досвід лікування немовлят у відділенні патології новонароджених 8-ї міської клінічної лікарні в гострому та підгострому періодах гіпоксично-ішемічної енцефалопатії, внутрішньочерепних крововиливів, травматичних ушкоджень головного та спинного мозку, периферичних пологових брахіоплекситів, менінгітів, енцефалітів вказує на необхідність так званої "ранньої інтервенції".

Поява в клінічній картині захворювання рухових розладів - обмеження об'єму активних чи рефлекторних рухів, зміни м'язевого тонусу, зменшення м'язевої сили, появи патологічних поз вимагає включення в склад

лікувальних заходів таких параметрів фізичної реабілітації, як рухова терапія, нормалізація тону м'язів, рефлексотерапія, корекція м'язевого тону відповідними позами, лікувальний масаж. Останній, зокрема, показаний при лікуванні пологових брахіоплекситів.

Спільне перебування матері і дитини у відділенні патології новонароджених дозволяє на ранніх етапах залучити маму до програми фізичної реабілітації. Послідовність дій в процесі ранньої реабілітаційної інтервенції зводиться до наступного:

- а) виділення серед немовлят групи ризику тих, у яких можуть виникнути рухові розлади;
- б) ранньої діагностики порушень м'язевого тону, м'язевої сили, об'єму активних рухів, патологічних постуральних реакцій, їх класифікації та кількісної оцінки;
- в) складення плану реабілітаційних заходів, спрямованих на оптимізацію сенсорного та моторного розвитку;
- г) включення в комплекс лікувальних заходів методів фізичної реабілітації, що здійснюються медичним персоналом та фахівцями фізичної реабілітації;
- д) роз'яснення батькам суті нейромоторних розладів у їхніх дітей, навчання їх прийомам фізичної реабілітації та активного їх залучення в цей процес;
- е) надання батькам інформації, яка б сприяла їхній психологічній адаптації.

Здійснення матерями у відділенні таких елементів догляду, як годування дітей, їх пеленання, туалет дає можливість паралельно використовувати навички фізичної реабілітації з метою оптимізації сенсомоторного розвитку немовлят, корекції патологічних поз, нормалізації м'язевого тону. Завдяки цьому матері мають можливість використовувати набуті навички вже в першому періоді після виявлення патології.

Перші позитивні результати ранньої реабілітації новонароджених з перинатальним ураженням нервової

системи ставить на порядок денний потребу розробки програми ранньої інтервенції в стаціонарах для новонароджених, яка б залучала до активної участі в ній батьків.

OF NEWBORN INFANTS WITH PERINATAL IMPAIRMENT OF NERVOUS SYSTEM EXPERIENCE OF EARLY PHYSICAL REHABILITATION

**YURIY KORZHYNSKY, MYKOLA SWARNYK, OLHA
OMELYANENKO, ROMANA HOLYK**

Newborn children with perinatal impairment of nervous system were treated by means of physical rehabilitation. Degree of motor impairment was evaluated. Physical therapy aimed to normalize muscle tone, posture sensoric stimulation by passive motion were used. Neonates' mothers were involved in the rehabilitation treatment as soon as possible.